

شما در این بروشور اطلاعاتی در مورد بیماری زردی دریافت می کنید و تا حدودی در مورد آنچه که در انتظار فرزند شما است آشنا می شوید. ولی به یاد داشته باشید که همه این موارد مختص نوزاد شماست؛ می بایست از ارائه این مطالب به دیگران خودداری ننمایید.

ایکتر یا زردی نوزادی چیست؟

یکی از بیماریهای رایج در دوران نوزادی می باشد که تقریباً ۶۰ درصد نوزادان رسیده و ۸۰ درصد نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی میشوند. در اثر تخریب گلبولهای قرمز، ماده ای به رنگ زرد به نام بیلی روبین در خون ایجاد میشود. این ماده به طور طبیعی به وسیله کبد از خون برداشته می شود و از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد؛ در هفته اول تولد معمولاً این ماده در خون زیاد شده و سبب بروز زردی می گردد.

اگر در روزهای ۷-۲ باشد فیزیولوژیک محسوب می شود و اگر در ۲۴ ساعت اول تولد باشد و یا با بزرگی کبد و طحال و کم خونی همراه باشد؛ پاتولوژیک محسوب میشود. گاهی نیز زردی، ناشی از شیر مادر است.

زردی را چگونه می توان تشخیص داد؟

علامت زردی، زرد شدن سفیدی چشم، پوست و مخاطها است و باید نسبت به آن حساس بود. هرچه به پاها برسد یعنی عدد زردی بالاتر و نگران کننده تر است. در بسیاری از موارد ارزیابی چشمی، کافی نبوده و پزشکان با آزمایش خون، مقدار زردی و نوع زردی را تعیین می کنند.

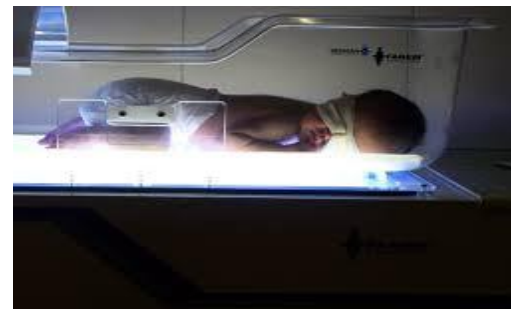
البته همیشه زردی تنها علامت نیست. اگر در کنار زردی علائم دیگری مانند بی حالی یا خوب شیر نخوردن و یا بالا و پایین بودن درجه حرارت بدن وجود داشت احتمال خطر بالاتر است و باید به پزشک مراجعه کرد.

درمان زردی چگونه است؟

برای درمان زردی برای نوزاد فتوتراپی شروع می شود؛ در این روش از لامپهای مهتابی با نور آبی (لامپهای فلورسنت) جهت کاهش سطح زردی استفاده می شود.

نکاتی که در این مورد باید رعایت شود:

- ۱) حتماً چشم نوزاد باید پوشش داشته باشد.
- ۲) ناحیه تناسلی نوزاد، پوشش داشته باشد.
- ۳) پوست بدن نوزاد در مدت فتوتراپی نباید چرب شود.



عوارض فتوتراپی:

مدفوع شل و سبز رنگ، قرمزی زودگذر پوست، تغییر رنگ پوست به قهوه ای و خاکستری، تب، اسهال، کم آبی بدن.

در چه شرایطی به تعویض خون نیاز است؟

زردی در عین حال که مشکل شایعی است و برای تعداد زیادی از نوزادان رخ می دهد؛ چنانچه به موقع درمان نشود، می تواند در درصد پائینی مشکل ساز شود.

در موارد افزایش شدید زردی خون که احتمال به وجود آمدن مشکلات مغزی در آن باشد؛ تعویض خون ممکن است انجام شود. مقدار زردی و شدتی که در آن نیاز به تعویض خون پیدا می شود با توجه به سن نوزاد و نارس یا رسیده بودن نوزاد مختلف است. در این موارد به پزشک خود اعتماد کنید و مطمئن باشید که پزشک نوزاد شما برای نوزادتان بهترین اقدام را در برطرف کردن زردی وی انجام می دهد.



مجمع آموزشی درمانی امام علی (ع) ایکتر (زردی نوزادی)

راهنمای والدین



تثبیت و تنظیم: واحد ارتقاء سلامت

تاریخ بازنگری: سال ۱۳۹۷

خودمراقبتی

عوامل زمینه ساز زردی:

- ناسازگاری گروه خونی مادر و نوزاد (مادر O و نوزاد A یا B)
- وجود عفونت در نوزاد
- کم کاری تیروئید
- تأخیر در دفع مدفوع
- تغذیه ناکافی با شیر مادر
- دیابت مادر
- مصرف برخی داروها توسط مادر
- پلی سیتمی یا پرخونی
- نارس بودن نوزاد (زیرا احتمال عفونت بالاتر است، عمر گلبول قرمز در این نوزادان کمتر است و کبد کارایی کمتری دارد).

نکات مورد توجه مادران:

- ☐ قطع شیر دهی توصیه نمی شود مگر با نظر پزشک
- ☐ استفاده از لامپهای مهتابی خانگی تأثیری در درمان ندارد.
- ☐ ازدادن هر نوع ماده غذایی غیر از شیر مادر (مانند آب قند، ترنجبین) خودداری نمایید. هر چه نوزاد شیر بیشتری بخورد زردی او سریعتر برطرف می شود.



- ☐ از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید؛ نوزاد باید حداقل ۴ الی ۶ بار پوشک خود را خیس کند.
- ☐ زرد شدن از صورت شروع شده و بتدریج به تمام بدن گسترش می یابد.
- ☐ رژیم غذایی مادر تأثیری بر روند بیماری ندارد.
- ☐ رنگ زرد شیر مادر باعث بروز زردی نمیشود.
- ☐ اگر پزشک دستور به گرفتن نمونه ادرار داده است طبق راهنمایی پرستاران، از نوزاد خود نمونه گیری ادرار را انجام دهید.
- ☐ جهت چک مجدد زردی حداقل ۲۴ - ۴۸ ساعت بعد از ترخیص به پزشک اطفال مراجعه کنید.
- ☐ در صورتی که نوزادتان مبتلا به فاویسم (حساسیت به باقلا و بعضی داروها) می باشد، دقت بیشتری داشته باشید، زیرا احتمال زردی در نوزاد شما بیشتر است. به توصیه های پرستاران در مورد فاویسم دقت کنید.

منابع:

- ونگ، د، هاکنبری، م، ویلسون، د، ۱۳۸۹. کتاب مرجع پرستاری کودکان ونگ، ترجمه شده توسط سامی، پ، ویرایش هشتم، تهران: انتشارات بشری و تحفه.
- صلاح زهی، ه، خجسته، ف، نظریور، س، ۱۳۸۸، پرستاری بهداشت مادران و نوزادان، ویرایش دوم، چاپ هفتم، تهران: گلبان.

آدرس: کرج - ابتدای جاده چالوس - سه راه عظیمیه - مرکز آموزشی درمانی امام علی (ع)

تلفن: ۰۲۶-۳۲۵۰۰۱۲۳ داخلی ۲۷۶

نشانی وب سایت بیمارستان: <http://emamali.abzums.ac.ir>